

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az önkormányzati tisztviselők számára

Önkormányzati Tudástár – Önkormányzati Hírlevél 2014. évi 4. különszáma

Tartalom

Módszertani ajánlás a közös önkormányzati hivatalokról és a polgármesteri hivatali feladatok ellátásáról	2
Bevezetés.....	2
Az általános önkormányzati választásokat követő teendők	3
A hivatali struktúra átalakításában érintett önkormányzatok	3
A hivatali struktúra átalakítására vonatkozó döntések	6
A hivatali struktúra átalakításához kapcsolódó egyéb teendők.....	7
A törzskönyvi nyilvántartással összefüggő feladatok	9
A közös önkormányzati hivatal alakításának törvényi feltételei	12
Rövidítések jegyzéke.....	17

Módszertani ajánlás a közös önkormányzati hivatalokról és a polgármesteri hivatali feladatok ellátásáról

Bevezetés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezése folytán 2013. január 1-jétől létrejött az új önkormányzati hivatali rendszer. Ennek közel két éves működési tapasztalatai összességében pozitívak, a közös hivatali együttműködések eredményesen segítik az érintett önkormányzatok közös célokért való összefogását, a hivatali szervezet hatékony működését és az ügyintézés szakmai színvonalának emelését.

A közös önkormányzati hivatalok megalakulása lényegében eseti, kivételes megoldásnak tekinthető, amely abból következett, hogy az önkormányzati rendszer megújításában meghatározó szerepet betöltő Mötv. 2013.-ban megszüntette a korábbi körjegyzőségeket, és már az új szabályoknak megfelelően lehetett a képviselő-testületeknek önálló polgármesteri hivatalt, illetve közös önkormányzati hivatalt létrehozniuk.

Az önkormányzati hivatalok tekintetében az új törvény stabil struktúra kialakítását tűzte ki célul, melynek lényege, hogy az általános önkormányzati választásokat követő hatvan napon belül kell a képviselő-testületeknek dönteniük – a törvényi keretek között – a hivatali feladatok ellátásáról: nevezetesen önálló polgármesteri hivatal létrehozásáról (további működtetéséről, esetleg megszüntetéséről), közös önkormányzati hivatal alakításáról (átalakításáról, esetleg megszüntetéséről). A döntés a teljes önkormányzati ciklusra szól, azaz a cikluson belül változtatni nem lehet. Azt nem szükséges külön döntéssel megerősíteni, ha tovább működik az önálló polgármesteri hivatal, vagy változatlan összetételében látja el feladatait a közös önkormányzati hivatal.

2014. október 12-én általános önkormányzati választások lesznek hazánkban, ez pedig azt jelenti, hogy a képviselő-testületeknek az Mötv. szabályai szerint most nyílik lehetőségük (egyeseknek kötelezettségük) arra hogy a hivatali feladatok ellátását áttekintsék, és ha szükséges, döntsenek a jelenlegi megoldási mód megváltoztatásáról a választásokat követő hatvan napon belül. Ez a döntés már öt évre szól, hiszen az idén megválasztott önkormányzatok megbízatása az Alaptörvényből következően már ilyen időtartamú.

Annak érdekében, hogy a 2014. évi általános önkormányzati választásokat követően a hivatali struktúra átalakítása zökkenőmentes legyen, a Magyar Államkincstárral közösen módszertani ajánlást állítottunk össze. Külön részt szántunk az önkormányzati hivatalok változásával összefüggő, a törzskönyvi nyilvántartással kapcsolatos teendőkre. Nem térünk ki valamennyi technikai részletszabályra, mert azokat az Önkormányzati Hírlevél 2012. évi 2. számában már ismertettük (ez elérhető a Belügyminisztérium honlapján). Korábbi módszertani ajánlásunkat részben felhasználva, az időközben bekövetkezett változásokra tekintettel állítottuk össze és ajánljuk az érdeklődők figyelmébe a Tudástárat.

Az általános önkormányzati választásokat követő teendők

Közös önkormányzati hivatal létrehozásáról vagy megszüntetéséről az érintett települési önkormányzatok képviselő-testületei az általános önkormányzati választások napját követő hatvan napon belül állapodnak meg. A megállapodás az általános önkormányzati választásokat követő év január 1-jén lép hatályba. (Mötv. 85. § (3) bek.)

1.1. Mint a bevezetőben is jeleztük, az új önkormányzati szabályozás a hivatali struktúra stabilitását tűzte ki célul, melyet a fenti rendelkezés is alátámaszt. Ebből egyértelműen kiderül, hogy a hivatali feladatok ellátására vonatkozó önkormányzati döntést 2014. október 12. és december 11. között lehet meghozni, így ezt követően az önkormányzati cikluson belül változtatási lehetőség nincs.

Ezen időszakban meg kell kötni (szükség szerint módosítani) a közös önkormányzati hivatalok létrehozására vonatkozó megállapodásokat is, azonban a megállapodások (döntések) csak a választásokat követő év január 1-jén lépnek hatályba. E szabályozás biztosítja azt, hogy ne legyen szükség átmeneti szabályokra, a hivatali struktúrában egyszerre következzen be a változás, illetőleg a hivatalok működéséhez szükséges költségvetési források is könnyebben tervezhetők legyenek. Itt jeleznénk azt is, hogy ha az Mötv.-ben közös önkormányzati hivatal létrehozására kötelezett képviselő-testületek a jelzett határidőben nem hozzák meg a döntést, a kormányhivatal is 2015. január 1-jével jelöli ki a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó településeket.

1.2. Az Mötv. már nem tartalmazza a korábbi, körjegyzőségi struktúrához kapcsolódó egyes jogintézményeket, nevezetesen: a kilépést, illetve a csatlakozást. A jelenlegi szabályozásban a közös hivatal létrehozása lényegében magában foglalja a kilépést, illetve a csatlakozást is (a tagokban bekövetkezett változás), anélkül, hogy erre külön eljárási szabályokat írna elő. Ez azt jelenti, hogy az ilyen típusú változásokra is csak a fentebb megjelölt időszakban kerülhet sor. Természetesen az esetek többségében a kilépési, illetve csatlakozási szándék esetén elsődlegesen nem szükséges a közös hivatal megszüntetése, új közös hivatal létrehozása, hanem a közös hivatal létrehozására vonatkozó megállapodás módosításával rendezhető a kérdés. Szintén ezen időszakban nyílik lehetőség közös önkormányzati hivatal megszüntetésére. Itt jeleznénk, hogy természetesen amennyiben a törvényi feltételek fennállnak, szintén a választásokat követő hatvan napon belül hozható döntés önálló polgármesteri hivatal alakításáról, illetve annak megszüntetéséről is.

A hivatali struktúra átalakításában érintett önkormányzatok

2. Hangsúlyozni szükséges, hogy az Mötv. polgármesteri hivatalra, közös önkormányzati hivatalra vonatkozó szabályai 2013. január 1-jén léptek hatályba, és 2013 áprilisára az érintett helyi önkormányzatok már ennek megfelelően döntöttek önálló hivatal működéséről, illetve közös önkormányzati hivatal létrehozásáról. Időközben azonban bekövetkezhettek olyan változások (pl. a lakosságszám csökkenése), amelyek azt eredményezik, hogy a korábban kialakított hivatal már nem felel meg a törvényi követelményeknek, ezért átalakítása szükséges, lényegében kötelező. Ezen felül természetesen saját elhatározásból is dönthetnek úgy a helyi önkormányzatok, hogy – a törvény keretei között – változtatnak a hivatali

feladatok ellátásának módján (pl. közös önkormányzati hivatalt alakítanak), vagy más közös önkormányzati hivatal keretében kívánnak a jövőben dolgozni.

2.1. A hivatali struktúra átalakítására kötelezett önkormányzatok

Közös önkormányzati hivatalt hoznak létre azok a járáson belüli községi önkormányzatok, amelyek közigazgatási területét legfeljebb egy település közigazgatási területe választja el egymástól, és a községek lakosságszáma nem haladja meg a kétezer főt. A kétezer fő lakosságszámot meghaladó település is tartozhat közös önkormányzati hivatalhoz. (Mötv. 85. § (1) bek.)

A közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések összlakosságszáma legalább kétezer fő, vagy a közös hivatalhoz tartozó települések száma legalább hét.

Ha a kialakítandó közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések közül valamelyik város, a (2) bekezdésben meghatározott összlakosságszámra vonatkozó követelményt nem kell alkalmazni. (Mötv. 85. § (2) és (2a) bek.)

A városi, valamint a kétezer főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat képviselő-testülete nem tagadhatja meg a közös önkormányzati hivatal létrehozására irányuló megállapodás megkötését, ha azt a vele határos település kezdeményezi.

A (7) bekezdésben meghatározott megállapodás megkötése a kormányhivatal vezetőjének jóváhagyásával megtagadható. A jóváhagyásról vagy annak megtagadásáról szóló döntés ellen az érintett önkormányzat képviselő-testülete - jogszabálysértésre hivatkozással - a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül bírósági felülvizsgálatot kezdeményezhet. (Mötv. 85. § (7) és (7a) bek.)

Amennyiben a (3) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem kerül sor a közös önkormányzati hivatal létrehozására vagy ahhoz valamely település nem tud csatlakozni, akkor a kormányhivatal vezetője a határidő lejártát követő hónap első napjával kijelöli a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó településeket. A kijelölést követő harminc napon belül kell megkötni a közös önkormányzati hivatalról szóló megállapodást. A kijelölés esetén is teljesülnie kell az (1)-(2a) bekezdésben meghatározott feltételeknek. (Mötv. 85. § (3a) bek.)

2.1.1. Azok az önálló polgármesteri hivatalt fenntartó községi önkormányzatok, melyek lakosságszáma már nem haladja meg a kétezer főt (hangsúlyozni kell, hogy a KEKKH 2014. január 1-jei lakosságszámra vonatkozó adatai az irányadók). Az érintett önkormányzatok közös önkormányzati hivatal létrehozására kötelezettek, melynek eleget tudnak tenni oly módon, hogy más önálló hivatalt fenntartó önkormányzattal, vagy jelenleg közös hivatalhoz tartozó önkormányzattal kötnek megállapodást, illetve meglévő közös hivatalhoz „csatlakoznak”. Természetesen a közös hivatalra vonatkozó feltételeknek meg kell felelniük (ezeket a módszertani anyag külön részében ismertettük).

2.1.2. Azok az önálló polgármesteri hivatalt fenntartó városi, illetőleg a kétezer főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzatok, melyek – ha a velük határos település kezdeményezi – nem tagadhatja meg a közös önkormányzati hivatal létrehozására irányuló megállapodás megkötését [Mötv. 85. § (7) bekezdés]. Felhívjuk a figyelmet, hogy a megállapodás megkötése a kormányhivatal vezetőjének jóváhagyásával megtagadható [részletszabályok Mötv. 85. § (7a) bekezdés].

2.1.3. Azok a közös hivatalt fenntartó községi önkormányzatok, melyeknél a lakosságszám csökkenése miatt a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések összlakosságának száma kétezer fő alá csökkent, és a közös hivatalhoz tartozó települések száma kevesebb, mint hét.

2.1.4. Azok a közös hivatalt fenntartó községi önkormányzatok, melyeknél a közös hivatalhoz tartozó települések száma hét alá csökken (mert pl. valamelyik tag más közös önkormányzati hivatal keretében kíván a jövőben működni), és a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések összlakosságának száma kevesebb, mint kétezer.

2.1.5. Azok a közös hivatalt fenntartó települési önkormányzatok, melyek az Mötv. 85. § (10) bekezdése alapján a helyi önkormányzatokért felelős miniszter jóváhagyása alapján a nemzetiségek arányára tekintettel eltérhettek a közös önkormányzati hivatal létrehozása során meghatározott feltételektől [Mötv. 85. § (2) bekezdés], amennyiben a törvényben meghatározott bármely feltétel megváltozott. Itt kívánjuk felhívni a figyelmet arra, hogy bármely feltétel megváltozása esetén (a nemzetiségek aránya 20 % alá csökken, az összlakosságszám nem éri el az ezeröttszáz főt, vagy a tagok száma az ötöt) döntési kötelezettség keletkezik.

2.1.6. A járási határok megváltozása teszi szükségessé a döntést (közös hivatal csak a járáson belül alakítható), vagy már nem teljesül az a feltétel, hogy a közös hivatalt alakító önkormányzatok közigazgatási területét legfeljebb egy település közigazgatási területe választhatja el egymástól („kiválás” eredményezhet ilyen helyzetet).

2.1.7. Azok a települési önkormányzatok is érintettek, melyeket az Mötv. 85. § (3a) bekezdése alapján a kormányhivatal vezetője közös önkormányzati hivatalhoz kijelölt. Nyomatékosan hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a kijelölés után a helyi önkormányzatoknak harminc napon belül megállapodást kell kötniük (a kijelölés nem pótolja a megállapodást), ennek elmaradása mulasztásos törvénysértést eredményez, melynek következményeként a törvényességi felügyeleti eljárás során az elmaradt döntés pótolható.

2.1.8. Azoknál a közös önkormányzati hivataloknál, melyeknél döntési kényszer azért keletkezik, mert már a törvényi feltételeknek valamely okból nem felelnek meg, (pl. összlakosságszám nem éri el a törvényben meghatározott mértéket, a közös hivatalhoz tartozó települések száma nem felel meg a törvényi előírásnak), legegyszerűbb megoldás olyan önkormányzat közös önkormányzati hivatalba történő bevonása, amely révén biztosíthatók a törvényi feltételek. Természetesen az is lehetséges, hogy a közös hivatalhoz tartozó önkormányzatok más közös önkormányzati hivatalokhoz „csatlakoznak”.

2.2. A hivatali struktúrán saját elhatározásukból változtatni kívánó önkormányzatok

2.2.1. Azok az önálló polgármesteri hivatalt fenntartó települési önkormányzatok, melyek az Mötv. alapján közös önkormányzati hivatal alakítására nem kötelezettek, de a jövőben ilyen formában kívánnak gondoskodni a polgármesteri hivatali feladatok ellátásáról.

2.2.2. Azok a közös hivatali együttműködésben részt vevő települési önkormányzatok, melyek az Mötv. szabályai szerint önálló hivatal fenntartására jogosultak, és a jövőben nem kívánnak a közös hivatalban részt venni.

2.2.3. Azok a közös hivatalt fenntartó települési önkormányzatok, melyek a jövőben más közös hivatal fenntartására irányuló együttműködésben kívánnak részt venni.

2.2.4. A fentiek alapján nem tekinthetjük „érintettnek” azokat a települési önkormányzatokat, melyek jelenleg önálló polgármesteri hivatalt tartanak fenn, a törvényi feltételek alapján erre a választásokat követően is jogosultak, és maguk is így kívánnak a hivatali feladatok ellátásáról gondoskodni. Ugyancsak e körbe sorolhatók azok a közös önkormányzati hivatalok (az azokat fenntartó települési önkormányzatok), melyek a törvényi feltételeknek a választások után is megfelelnek, és változatlan tagösszetételben működnek tovább.

A hivatali struktúra átalakítására vonatkozó döntések

3. Az alábbiakban elsődlegesen az Mötv.-ből fakadó döntéseket ismertetjük, ezen túl természetesen még szükséges lehet számos, más döntés meghozatala (pl. az Áht.-ből fakadóan alapító okirat készítése), vagy a szervezeti és működési szabályzat, ügyrend módosítása is. Külön nem térünk ki arra az esetre sem, ha a közös önkormányzati hivatal alakítására vonatkozó megállapodást egyéb okból kívánják módosítani az önkormányzatok (pl. a hivatali működéshez szükséges költségek biztosítása, a hivatali kirendeltség létesítése, a hivatal létszámának változtatása).

3.1. Önálló polgármesteri hivatal létrehozása abban az esetben szükséges, ha az érintett települési önkormányzat közös önkormányzati hivatal keretében látta el ez irányú feladatait, és az Mötv. rendelkezései szerint önálló polgármesteri hivatal működtetésére jogosult és a fentiekben meghatározott valamely közös önkormányzati hivatal működtetésére vonatkozó kötelezettség nem terheli, valamint a választások után önálló polgármesteri hivatalt kíván működtetni.

3.2. Önálló polgármesteri hivatal megszüntetése abban az esetben szükséges, ha az a települési önkormányzat, amely jelenleg önálló polgármesteri hivatalt tart fenn, de a választásokat követően akár saját elhatározásából, akár törvényi kötelezettségből fakadóan (pl. a község lakosságszáma már nem haladja meg a kétezer főt, vagy a kormányhivatal vezetője kijelölte a közös önkormányzati hivatalhoz) közös önkormányzati hivatalt fog működtetni. Természetesen az önálló polgármesteri hivatal megszüntetése mellett szükséges a közös önkormányzati hivatal létrehozásáról is megállapodni (akár új megállapodás megkötésével, akár meglévő megállapodás módosításával), de ezen esetkörü körre külön kitérünk.

3.3. Közös önkormányzati hivatal létrehozására irányuló új megállapodást szükséges kötni abban az esetben, ha a választások után közös hivatalt alakítani szándékozó települési önkormányzatok jelenleg önálló polgármesteri hivatalt tartanak fenn, vagy/és más közös önkormányzati hivatal keretében látják el ez irányú feladataikat (abból „kiválnak”).

3.3.1. Új megállapodásra van szükség akkor is, hogy ha a közös hivatal tagösszetételében olyan mérvű változás következik be, hogy a korábbi közös hivatal alakítására vonatkozó megállapodás lényegében alkalmazhatatlan (pl. egy öttagú közös hivatal három jelentősebb lélekszámú tagja más hivatalhoz „csatlakozik”, és helyettük több új tag érkezik).

3.3.2. Szintén új megállapodásra van szükség, ha a kormányhivatal vezetőjének kijelölése alapján kerül sor új közös önkormányzati hivatal létrehozására (az Mötv. 85.§ (3a) bekezdése rendelkezik a megállapodás megkötésének kötelezettségéről). Jelezni kívánjuk, hogy ezen

felül saját elhatározásukból is dönthetnek úgy a közös önkormányzati hivatalt működtető önkormányzatok, hogy új megállapodást kötnek, ha a tagösszetételükben változás következik be (hiszen ez már nem ugyanaz a közös hivatal). Ezzel kapcsolatban szükséges a figyelmet felhívni arra, hogy ez azzal jár együtt, hogy a korábbi közös önkormányzati hivatalt meg kell szüntetni (az ezzel kapcsolatos valamennyi intézkedést pl. jegyző felmentése, törzskönyvi nyilvántartásból való törlés stb.) meg kell hozni, ezért itt célravezetőbbnek tartjuk a meglévő megállapodás módosítását.

3.4. Közös önkormányzati hivatal megszüntetése szükséges a közös önkormányzati hivatal megszüntetéséről dönteni abban az esetben, ha a közös önkormányzati hivatalt alkotó települési önkormányzatok a választásokat követően más közös önkormányzati hivatalhoz „csatlakoznak”, vagy önálló polgármesteri hivatalt hoznak létre.

3.4.1. Ugyanígy kell eljárni akkor is, ha a közös önkormányzati hivatal a választások után már nem felel meg a törvényi feltételeknek (pl. a tagok távozása miatt), továbbá a rendelkezésre álló határidő alatt nem képesek a törvényi előírásokat teljesíteni (pl. nem „csatlakozik senki”) és a kormányhivatal vezetője a közös hivatalt alkotó önkormányzatokat más közös hivatalhoz jelöli ki. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a kijelölés nem pótolja az érintettek döntését. Az új megállapodás megkötésére vonatkozó pontnál jeleztük, hogy arra az esetben is szükség lehet, ha a tagösszetételben bekövetkezett jelentős változás azt indokolja, természetesen ez esetben is szükség van a „korábbi” közös önkormányzati hivatal megszüntetésére.

3.5. A közös önkormányzati hivatal tagösszetételében bekövetkezett változás esetén – amennyiben az nem a fentiekben jelzett mértékű – a megállapodás módosítása is elegendő, de egyben szükséges is. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha a kormányhivatal vezetőjének kijelölése alapján változik a közös hivatal tagösszetétele. Itt kívánjuk jelezni, hogy a közös önkormányzati hivatalból történő „kiváláshoz” nem kell a többi önkormányzat beleegyezése, de nekik szükséges módosítani a megállapodást. Ellenben „csatlakozás” csak valamennyi érintett önkormányzat egyetértése esetén, a megállapodás módosításával lehetséges. Kijelölés esetén természetesen nincs szükség a tagok egyetértésére, de a megállapodás módosítása törvényi kötelezettség.

[A hivatali struktúra átalakításához kapcsolódó egyéb teendők](#)

A községi önkormányzatok által létrehozott közös önkormányzati hivatal létszámát az érintett képviselő-testületek a közös önkormányzati hivatal létrehozásáról szóló megállapodásban határozzák meg, figyelemmel a (4) és a (8) bekezdésben foglaltakra. Amennyiben a közös önkormányzati hivatalt város működteti, úgy a hivatal létszámát az érintett települések képviselő-testületeinek megállapodásával határozzák meg. Megállapodás hiányában a városi önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg, figyelemmel a (4) és a (8) bekezdésben foglaltakra.

A polgármesteri hivatal, a közös önkormányzati hivatal hivatalos elnevezését a képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatában feltünteti. (Mötv. 84. § (2), (5) bek.)

A közös önkormányzati hivatal létrehozásáról szóló megállapodásban meghatározottak szerint minden érintett településen biztosítani kell az igazgatási munka folyamatos vagy időszakos ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

A közös önkormányzati hivaltal fenntartó önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy a nem hivatali székhely településeken az ügyfélfogadás a közös önkormányzati hivatal által létrehozott, állandó vagy ideiglenes jelleggel működő kirendeltség vagy ügyfélszolgálati megbízott személyén keresztül, informatikai hálózat alkalmazásával történjen. (Mötv. 85. § (6), (3) (8) és (9) bek.)

4.1. A fentiekben részletesen ismertettük a hivatali feladatok ellátásának átalakításában érintettek körét, illetőleg a polgármesteri hivatalok, a közös önkormányzati hivatalok létrehozásának, megszüntetésének, továbbá a közös önkormányzati hivatali megállapodások módosításának eseteit. Szükséges kiemelni, hogy a legfontosabb a hivatali feladatok ellátására vonatkozó döntés (önálló polgármesteri hivatal működtetésével, közös önkormányzati hivatal keretében) meghozatala, ehhez kapcsolódva a szükséges személyügyi intézkedések megtétele (jegyző esetleges felmentése, jegyzői pályázat kiírása, jegyző kinevezése, hivatali dolgozók áthelyezése).

4.2. Ezen túl, mint ahogy jeleztük, szükségessé válhat a közös hivatali megállapodások egyéb okból történő módosítása, illetve a szervezeti és működési szabályzat korrekciója, a hivatali feladatok ellátásának vonatkozásában, illetve egyéb szabályzatok (pl. Közszolgálati Szabályzat) módosítása.

4.3. Szeretnénk a figyelmet felhívni arra, hogy az előkészületeket meg lehet kezdeni a választások előtt, lehet előzetes tárgyalásokat folytatni az érintettekkel, de döntést hozni csak a választásokat (október 12.) követően lehet. A döntések meghozatalára hatvan nap áll rendelkezésre (december 11-ig). Amennyiben az érintett képviselő-testületek nem döntenek, vagy nem tudnak döntést hozni, a kormányhivatal kijelölési eljárására kerül sor, és a kormányhivatal vezetője január 1-jével jelöli ki a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó településeket.

4.4. Fontos, hogy minden, a hivatali feladatok ellátására vonatkozó döntésről az érintetteket (a közös hivatalhoz tartozó más településeket, illetve azokat, amelyekhez csatlakozni kíván az önkormányzat), valamint a kormányhivatalokat azonnal szükséges tájékoztatni. Erre alapvetően azért van szükség, hogy megfelelő felkészülési idő álljon rendelkezésre a hivatali feladatellátás esetleges átalakítására. Ennek érdekében célszerű, ha már a változtatási szándékról értesülnek az érintettek.

4.5. Arra tekintettel, hogy – amint fentebb már utaltunk rá – a közös önkormányzati hivatal létrehozására vonatkozó megállapodás, illetve annak módosítása csak valamennyi érintett önkormányzat egyetértése esetén lehetséges, célszerű a megállapodást együttes ülésen tárgyalni, de a döntéseket az egyes testületeknek külön kell meghozni. Itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a döntések meghozatalánál vegyék figyelembe azt is, hogy ha kijelölési eljárásra kerül sor, a kormányhivatal vezetője csak a törvényi keretek között gyakorolhatja a jogát (így esetleg nincs más lehetősége, mint visszaállítja az „eredeti állapotot”).

4.6 A személyügyi döntések kapcsán ki kell emelni, hogy a szükséges döntéseket 2014. december 31-éig kell meghozni (emlékeztetül a változtatások január 1-jén lépnek hatályba),

alapvetően a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. E körben külön felhívjuk a figyelmet a 249. § rendelkezéseire, különösen arra, hogy a közös hivatalhoz tartozó települések tagösszetételében bekövetkezett változásból nem következik automatikusan a jegyző felmentése, illetve új pályázat kiírása.

A törzskönyvi nyilvántartással összefüggő feladatok

5.1. A Mötv. 85. § (3) bekezdése két sarkalatos határidőt jelöl meg: 2014. december 11.-éig – a változásokat tükröző megállapodások megkötése és az érintett képviselő testületekkel történő elfogadtatása és 2015. január 1. – az új önkormányzati hivatali struktúra felállása. A két időpont között az Áht. előírásainak megfelelő, a törzskönyvi nyilvántartás felé előírt kötelezettségek teljesítésére is megfelelő idő áll rendelkezésre.

5.2. Az önkormányzati hivatalok költségvetési szervek, ezáltal a létesítésük és megszüntetésük tekintetében az Áht. és annak végrehajtásával összefüggő jogszabályok az irányadók. Az Áht. szabályai szerint költségvetési szerv a törzskönyvi nyilvántartásba bejegyzéssel jön létre, valamint az onnan történő törléssel szűnik meg.

5.3.1. A törzskönyvi nyilvántartás hatósági nyilvántartás, mely kérelemre indul. Az Ávr. tartalmazza a hatósági eljárás szabályait, a kérelem beadásához csatolandó dokumentumok körét. Az alapítással vagy megszüntetéssel összefüggő eljárási kérelem melléklete minden esetben az alapító vagy megszüntető okirat.

5.3.2. A törzskönyvi nyilvántartáshoz beadandó okiratok a következők:

- új hivatal bejegyzéséhez alapító okirat,
- valamely okból (pl. tagok száma, költségvetési szerv megnevezése, székhelye vagy feladatai) módosuló közös önkormányzati hivatal esetén az alapító okiratot módosító okirat mellett az egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat,
- megszűnő hivatal esetében a megszüntető okirat.

Az Ávr. 167/E. § előírásainak megfelelően a törzskönyvi eljárást kezdeményező kérelemhez ezen okiratokon túl csatolni szükséges:

- közös önkormányzati hivatal működtetéséről szóló megállapodást, illetve annak módosítását,
- ezen dokumentum elfogadásáról szóló képviselő-testületi határozat kivonatát,
- az alapító okirat, az alapító okiratot módosító okirat, illetve a megszüntető okirat elfogadásáról szóló képviselő-testületi határozatokat,
- új alapítású költségvetési szervnél a vezető kinevezéséről szóló okirat (ha ideiglenes, akkor is),
- új alapítású költségvetési szervnél az adóalanyisággal összefüggő törzskönyvi nyilvántartási kérelem.

A kincstár az eljárása során nem tekinthet el a felsorolt dokumentumok meglététől.

5.4. Felhívjuk a figyelmet az Ávr. 167/C. § (1) bekezdésére, mely előírja, hogy a változás keletkezésétől számított nyolc napon belül kell a Magyar Államkincstár törzskönyvi nyilvántartása felé intézkedni, a változással összefüggő kérelmet és annak mellékleteit beadni. Jelen esetben a változás keletkezése maga a megállapodás(ok) aláírása, képviselő-testületi

elfogadása, valamint a változásokat tükröző alapító okirat, szükség szerint megszüntető okirat elkészítése, aláírása és elfogadása.

A 2013. évi tapasztalatok alapján javasoljuk, hogy a szükséges okiratok elkészítésével és kincstári bejegyzésre történő benyújtásával ne késlekedjenek az önkormányzatok, mivel előfordulhat, hogy valamilyen formai vagy tartalmi okból kifolyólag, a törzskönyvi nyilvántartási eljárás során hiánypótlás válik szükségessé, amely késleltetheti a változás átvezetését.

5.5. A törzskönyvi eljárás során az Áht. 105. § (5) bekezdésének megfelelően jogelődös alakuláskor vagy tagjai számát illetően módosuló folyamatban érintett költségvetési szervek okiratainak, dokumentumainak egyidejűleg hiánytalanul és hibátlanul a törzskönyvi nyilvántartásnál rendelkezésre kell állnia. Tekintettel arra, hogy egy alakuló közös önkormányzati hivatal létrehozásában akár több megszűnő vagy tagjai számát érintően módosuló költségvetési szerv is érintett lehet, előfordulhat, hogy a törzskönyvi bejegyzési folyamatot késlelteti valamelyik eljárás, amely hiánypótlás vagy felfüggesztés alatt van. Ilyen esetben a többi, a közös önkormányzati hivatal alakulásához, átalakulásához kapcsolódó eljárás is felfüggesztésre kerül.

A késleltetés okának megszűnése után a Mötv.-ben rögzített időpont – 2015. január 1. – lehetőséget biztosít arra, hogy a kincstár ezen eljárásokat a Mötv.-ben meghatározott fordulónapra zárja le, vagyis a megszűnések és alakulások az eredetileg kérelmezett időpontra történik, még akkor is, ha a hiánypótlás vagy felfüggesztés miatt az eljárás elhúzódott.

5.6. Abban az esetben, ha csak egy-két önkormányzat dönt amellett, hogy önkormányzati hivatali feladatait 2015-től másik közös önkormányzati hivatal keretein belül láttatja el, vagy önálló polgármesteri hivatal alapítása miatt kilép a közös önkormányzati hivatalból, az érintett önkormányzati hivatal alapító okiratának módosításával megoldható e változások lekövetése. A közös önkormányzati hivatalnál ebben az esetben alapító szerv változás és feladat módosítás következik be.

5.7. Ha egy vagy több önkormányzat kilép a közös önkormányzati hivatal alapító szervei közül, mert a továbbiakban más önkormányzati hivatal látja el hivatali feladataikat, akkor a közös önkormányzati hivatal alapító okiratát módosító okiratban szerepeltetni kell az Ávr. 14. § (4) bekezdésében előírt rendelkezéseket. Meg kell határozni, hogy adott önkormányzat hivatali feladatait a továbbiakban mely önkormányzati hivatal (megnevezés, székhely) látja el. Rögzíteni kell, hogy 2014. december 31-ig vagy más korábbi dátumig vállalható kötelezettség az érintett önkormányzat hivatali feladat ellátását érintően, illetve lehetséges további feltételeket is kikötni. Ebben a részben szoktak rendelkezni az átadott feladatellátásban érintett foglalkoztatottak továbbfoglalkoztatásáról is.

5.8. A székhely és közös önkormányzati hivatal elnevezés módosítása is megoldható megállapodás és alapító okirat módosítással, de érdemes mindenesetben körültekintően átgondolni, hogy a székhely önkormányzat kilépésének következménye olyan mértékű változást von-e maga után, amely a közös önkormányzati hivatal megszüntetését, és újra alapítását igényelné inkább. A mérlegelés során figyelembe kell venni az adóügyi, költségvetési és személyügyi szempontokat is. A változást követően mindegyiknek minden önkormányzatra vonatkozóan – így a távozóra is – megnyugtatóan rendezettnek kell lennie.

5.9. Tekintettel arra, hogy az előző pontokban a közös önkormányzati hivatal megállapodása tekintetében részletes tájékoztatás volt arról, hogy mely esetekben szükséges a régi

megállapodás felmondásával új megállapodást kötni, a törzskönyvi nyilvántartást érintően az előző önkormányzati hivatal megszüntetése, valamint az új(ak) bejegyzése is e megállapodások szem előtt tartásával fog megtörténni, vagyis annak megfelelően kell a megszüntető és az alapító okiratokat elkészíteni. Teljesen új megállapodás kiadásakor új költségvetési szerv bejegyzésére kerül sor, amelynek előfeltétele lehet a régi közös önkormányzati hivatal megszüntetése.

5.10. Mindenképpen javasoljuk, hogy a megszüntető és alapító okiratok megszerkesztése előtt az önkormányzatok konzultáljanak a kincstár megyei igazgatóságain törzskönyvi nyilvántartással foglalkozó munkatársakkal, mivel az Áht. a költségvetési szerv megszűnési és alapítási módjait meghatározó része is kihatással lehet a megszűnési vagy az alapítási mód, valamint a jogelődök-jogutódok meghatározását illetően. Pl. az Áht. 11. § (3) bekezdése szerint a beolvadással megszűnő költségvetési szerv esetében csak egy jogutód szerv adható meg, vagy különválással megszűnő költségvetési szerv esetében a jogutódoknak is újonnan bejegyzett költségvetési szervnek kell lennie.

Abban az esetben, ha „befogadott” önkormányzatok előző, megszűnt közös önkormányzati hivatalát jogelődként szeretnék szerepeltetni a „befogadó” közös önkormányzati hivatalban, az átalakulásban érintett összes önkormányzati hivatalt meg kell szüntetni, majd összeolvadás alapítási móddal az új közös önkormányzati hivatal létre kell hozni, még akkor is, ha a „befogadó” közös önkormányzati hivatal többi tagjában változás nem történik. Ilyen esetben ezzel a megoldással lehet eleget tenni az Áht. 11. § által rögzített jogelőd-jogutódos átalakulásnak.

5.11. Lehetséges a megszűnő közös önkormányzati hivatal esetében jogutód nélküli megszűnés választása is, de ebben az esetben a „befogadó” közös önkormányzati hivatalnál jogelődként nem szerepeltethető a korábbi közös önkormányzati hivatal. Ilyen esetben a megszüntető okiratban csak szövegesen tudják meghatározni, hogy az érintett önkormányzatok hivatali feladatai mely önkormányzati hivatalok (megnevezés, székhely) látják el a továbbiakban.

Természetesen a jogutód nélküli megszüntetés esetében is érvényesíthetőek az Áht. 11. § (5) bekezdés szerinti, az alapító szervekre háruló jogok és kötelezettségek.

5.12. A különválással vagy összeolvadással történő megszűnéskor csak olyan közös önkormányzati hivatal vagy polgármesteri hivatal jelölhető meg jogutódnak, aki 2015. január 1-jén új költségvetési szervként kerül megalapításra. Ha az átalakulásban valamely önkormányzat hivatali feladatait már működő közös önkormányzati hivatal, vagy polgármesteri hivatal – amely a továbbiakban közös önkormányzati hivatal lesz – fogja ellátni, akkor a közös önkormányzati hivatal megszüntető okiratában – a beolvadással történő megszüntetés esetét kivéve – ez a közös önkormányzati hivatal nem jelölhető meg jogutódként, csupán szövegesen van lehetőség a hivatali teendők jövőben ellátójának megjelölésére.

5.13. Abban az esetben, ha egy önkormányzat átlép egy másik közös önkormányzati hivatalba, az érintett önkormányzati hivatal alapító okiratában jogelődként nem szerepeltethető a korábbi közös önkormányzati hivatal, mivel feladatátadásként értelmezendő ez az önkormányzati döntés. Viszont, ha a kilépő önkormányzat kiválással létrejövő polgármesteri hivatalt alapít, akkor jogelődként meg kell adni a közös önkormányzati hivatalt. A korábbi közös önkormányzati hivatal jogelődként még abban az esetben tud megjelenni egy

másik közös önkormányzati hivatal alapító okiratában, ha a teljes közös önkormányzati hivatal beolvad a másikba.

5.14. A kincstár minden közös önkormányzati hivatalt érintő változás esetében vizsgálni fogja, hogy az Mötv. 85. §-ban előírt törvényi feltételeknek (lakosságszám, tagok száma) megfelelnek-e. A nemzetiségi önkormányzatokra vonatkozó Mötv. 85. § (10) bekezdésében biztosított kedvezőbb feltételekkel alapított közös önkormányzati hivatalok esetében a törzskönyvi nyilvántartási eljáráshoz a helyi önkormányzatokért felelős miniszter jóváhagyását is másolatban csatolni kell.

5.15. Abban az esetben, ha az Mötv. 85. § szerinti kormányhivatali kijelölésre kerülne sor, a közös önkormányzati hivatalra vonatkozó megállapodást és az alapító okiratot, illetve annak módosítást, ugyanúgy el kell készíteni, mintha az önkormányzatok saját döntésük alapján választották volna az együttműködést.

5.16. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a közös önkormányzati hivatalt érintő megállapodás vagy az azt elfogadó képviselő-testületi határozat 2014. december 11-et követő dátummal rendelkezik, a törzskönyvi nyilvántartási eljárásban el kell utasítanunk, mivel nem a Mötv. által előírt időben hozták meg döntésüket. Ez azt jelenti, hogy az abban foglalt és az ahhoz kapcsolódó önkormányzati hivatali struktúraváltozás jelen választási időszakban nem lesz végrehajtható.

5.17. Emiatt javasoljuk, hogy törekedjenek a megállapodások mielőbbi elkészítésére és elfogadására, továbbá az ezzel összefüggő törzskönyvi eljárások megindítására, amelyek beérkezésének végső határideje 2014. december 19.

5.18. Tájékoztatásul közöljük, hogy a kincstár megyei igazgatóságai a 2014. évi önkormányzati választásokat követő hivatali struktúra átalakításánál is szorosan együttműködnek a megyei kormányhivatalokkal.

A közös önkormányzati hivatal alakításának törvényi feltételei

6.1. Lakosságszám (választás éve, 2014. január 1.)

Közös önkormányzati hivatalt hoznak létre azok a járáson belüli községi önkormányzatok, amelyek közigazgatási területét legfeljebb egy település közigazgatási területe választja el egymástól, és a községek lakosságszáma nem haladja meg a kétezer főt. A kétezer fő lakosságszámot meghaladó település is tartozhat közös önkormányzati hivatalhoz. (Mötv. 85. § (1) bek.)

A 11. § (2) bekezdés b) pontja, 90. § (2) bekezdése, 98. § (8) és (11) bekezdése alkalmazása során a költségvetési törvényben meghatározott lakosságszám az irányadó, egyéb esetekben a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvényben meghatározott lakosságszámot és időpontot kell figyelembe venni. (Mötv. 146. § (3) bek.)

A közös hivatal működési költségeit a közös hivatalhoz tartozó önkormányzatok - eltérő megállapodásuk hiányában - lakosságszámuk arányában biztosítják. (Mötv. 85. § (11) bek.)

6.1.1. A közös önkormányzati hivatal létrehozása tehát minden kétezer fő lakosságszámot meg nem haladó község számára kötelező, arról azonban az önkormányzatok – a törvényi keretek között – önállóan döntenek, hogy mely településekkel kívánnak közös hivatalt létrehozni. A kétezer fő lakosságszám feletti települések főszabályként önkéntes alapon részt vehetnek közös hivatalban. (Megjegyzendő, hogy abban az esetben, ha közös önkormányzati hivatal létrehozását szomszédos település kezdeményezi, vagy a kormányhivatal kijelöléséről dönt, a kétezer fő feletti településeknek is kötelező lehet a közös hivatal létrehozása. Ennek főbb szabályaira a későbbiekben kitérünk.)

6.1.2. Az Mötv. 146. § (3) bekezdése alapján a lakosságszám meghatározásánál a helyi önkormányzati képviselők választásáról szóló törvényben meghatározott lakosságszámot és időpontot kell figyelembe venni.

6.1.3. A lakosságszámot a KEKKH által a választás évének első napján (2014. január 1.) közzétett lakosságszám alapján kell meghatározni.

6.1.4. A hivatal működési költségét az állam – az adott évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékben, és a hivatal által ellátott feladataikkal arányban – finanszírozza, amelyet a székhelytelepülés részére, e célra elkülönített számlájára folyósít. Amennyiben az állam által nyújtott feladatfinanszírozás nem fedezi teljes egészében a hivatal működési költségeit, a hiányzó részt az érintett önkormányzatok megállapodásuk szerint, vagy ennek hiányában lakosságszámuk arányában biztosítják.

6.2. Járáson belülség, határosság

6.2.1. Az Mötv. 85. § (1) bekezdése alapján a közös önkormányzati hivatal létrehozásának egyik jelentős feltétele, hogy valamennyi, a közös hivatalhoz tartozó önkormányzatnak egy járáson belül kell lennie. A járáson belülség feltétele szükséges az egységes közigazgatási rendszer kialakításához, az önkormányzati és az államigazgatási szervek zavartalan együttműködéséhez.

6.2.2. Közös önkormányzati hivatalt azon települések alakíthatnak, amelyeknek közigazgatási területét legfeljebb egy település közigazgatási területe választja el egymástól. Ezen rendelkezésnek megfelelően – ha egyébként a további feltételek teljesülnek – alakulhatnak olyan közös önkormányzati hivatalok, amelyek földrajzilag „láncszerűen” fűződnek egymáshoz oly módon, hogy (ismétlődően) két település közé esik egy olyan település közigazgatási területe, amely nem tartozik a közös hivatalhoz. Célszerű figyelemmel lenni arra, hogy a hivatal, a közszolgáltatások a polgárok számára elérhetőek legyenek, továbbá arra is, hogy az ügyfélfogadást (kirendeltség, időszakos ügyfélszolgálat, stb.) valamennyi, a hivatalhoz tartozó településen biztosítani kell.

6.3. Székhely (község, város)

Abban az esetben, ha a közös önkormányzati hivatalt működtető települések egyike város, akkor a város a székhelytelepülés. Egyéb esetekben a székhelytelepülést a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó önkormányzatok képviselő-testületei határozzák meg. (Mötv. 85. § (4) bek.)

6.3.1. Az Mötv. 85. § (4) bekezdése szerint amennyiben a közös önkormányzati hivatalt működtető települések egyike város, akkor a város a székhely település. Ezt indokolja, hogy a városok már rendelkeznek azzal a hivatali struktúrával, amely biztosítani tudja a feladatok ellátását, nincs feltétlenül szükség új hivatal kialakítására. A városok (többszövegesre) földrajzilag központi helyen fekszenek, így valamennyi környező település lakossága számára könnyen megközelíthetőek. Amennyiben a közös önkormányzati hivatalt város működteti, úgy a hivatal létszámát az érintett települések képviselő-testületeinek megállapodásával határozzák meg. Megállapodás hiányában a hivatal létszámát a városi önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

6.3.2. Abban az esetben, ha a közös önkormányzati hivatal alakításában két (vagy annál több) város vesz részt, a székhelyről is meg kell állapodni.

6.3.3. Abban az esetben, ha a közös önkormányzati hivatalt községek hozzák létre, úgy a székhelytelepülést a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó önkormányzatok képviselő-testületei határozzák meg (a székhely nem változik akkor sem, ha az önkormányzati cikluson belül valamelyik községet várossá nyilvánítják). Ebben az esetben is célszerű figyelembe venni a település központi szerepét, megközelíthetőségét, rendelkezésre álló hivatali szervezetét.

6.4. A közös önkormányzati hivatal alakításának kezdeményezése (szomszédos város, kétezer fő lakosságszám feletti község)

A városi, valamint a kétezer főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat képviselő-testülete nem tagadhatja meg a közös önkormányzati hivatal létrehozására irányuló megállapodás megkötését, ha azt a vele határos település kezdeményezi. A (7) bekezdésben meghatározott megállapodás megkötése a kormányhivatal vezetőjének jóváhagyásával megtagadható. A jóváhagyásról vagy annak megtagadásáról szóló döntés ellen az érintett önkormányzat képviselő-testülete - jogszabálysértésre hivatkozással - a döntés közzétételétől számított tizenöt napon belül bírósági felülvizsgálatot kezdeményezhet. (Mötv. 85. § (7) - (7a) bek.)

6.4.1. Az Mötv. 85. § (7) bekezdése szerint a város, illetve a kétezer fő lakosságszámot meghaladó települési önkormányzat képviselő-testülete nem tagadhatja meg a közös önkormányzati hivatal létrehozására irányuló megállapodás megkötését, ha azt vele határos település kezdeményezi.

6.4.2. A megyei jogú, valamint a járásszékhely város a fenti szabályok szerint nem tagadhatja meg közös önkormányzati hivatal létrehozását, mivel rá mind a két feltétel igaz, egyrészt

városi önkormányzat, másrészt kétezer főt meghaladó lakosságszámmal rendelkezik. Ez a kötelezettség azonban nemcsak a megyei jogú városra, illetve járásszékhely városra vonatkozik. A városi önkormányzat nevesítésére arra tekintettel került sor, mivel van olyan város is, melynek lakosságszáma nem haladja meg a kétezer főt.

6.4.3. Az Mötv. 85. § (7a) bekezdése alapján a (7) bekezdésben meghatározott megállapodás megkötése a kormányhivatal vezetőjének jóváhagyásával megtagadható. A jóváhagyásról vagy annak megtagadásáról szóló döntés ellen az érintett önkormányzat képviselő-testülete - jogszabálysértésre hivatkozással - a döntés közzétételétől számított tizenöt napon belül bírósági felülvizsgálatot kezdeményezhet. Az általános törvényi feltételeknek ebben az esetben is teljesülnie kell.

6.5. Közös hivatalhoz tartozó települések száma

A közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések összlakosságszáma legalább kétezer fő, vagy a közös hivatalhoz tartozó települések száma legalább hét.

Ha a kialakítandó közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések közül valamelyik város, a (2) bekezdésben meghatározott összlakosságszámra vonatkozó követelményt nem kell alkalmazni. (Mötv. 85. § (2) - (2a) bek.)

6.5.1. Az Mötv. 85. § (2) bekezdése alapján a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések összlakosságszámának legalább kétezer főnek kell lennie, vagy a közös hivatalhoz tartozó települések száma legalább hét kell, hogy legyen. Szükséges hangsúlyozni, hogy e két feltétel vagylagos. Ennek megfelelően, ha a megállapodó települések lakosságszáma nem éri el a kétezer főt, úgy legalább hét település önkormányzata kétezer fő alatt is alakíthat közös önkormányzati hivalt.

6.5.2. Az Mötv. 85. § (2a) bekezdés szerint, ha a kialakítandó közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések közül valamelyik város, a (2) bekezdésben meghatározott összlakosságszámra vonatkozó követelményt nem kell alkalmazni.

6.5.3. A hivatali struktúra átalakításával, a feltételek szigorításával elérhető az elaprózódottság megszüntetése. A lakosságszám előírása a méretgazdaságosságot szolgálja, a települések számának meghatározásával a működőképesség biztosítása a cél. Ennek eredményeként biztosítható annak a célkitűzésnek a megvalósítása, hogy a hivatali működés minél szakszerűbben segítse elő az önkormányzati döntések előkészítését, meghozatalát, végrehajtását, a helyi közösségek önkormányzáshoz való jogának érvényesülését.

6.6. Kivétel (nemzetiségi összetétel), miniszteri felmentés

Ha a közös önkormányzati hivatal létrehozni kívánó településeken élő nemzetiségeknek a népszámlálás során regisztrált aránya településenként és nemzetiségenként eléri a húsz százalékot, valamint a települések összlakosság száma meghaladja az 1500 főt, vagy a közös hivatalhoz tartozni kívánó önkormányzatok száma legalább öt, akkor ezen települési önkormányzatok képviselő-testületei mindegyikének azonos tartalmú és minősített többséggel elfogadott döntésével, - amennyiben az érintett települések történelmi, gazdasági, kulturális hagyományai azt indokoltá teszik - a helyi önkormányzatokért felelős miniszter jóváhagyása alapján, az általa meghatározottak szerint a közös önkormányzati hivatal létrehozása során eltérhetnek a (2) bekezdésben foglalt előírásoktól. (Mötv. 85. § (10) bek.)

6.6.1. Az Mötv. 85. § (10) bekezdése az önkormányzati közös hivatallal szemben támasztott követelményeket enyhíti abban az esetben, ha a csatlakozó településeken a népszámlálás során a nemzetiségek regisztrált aránya településenként és nemzetiségenként eléri a húsz százalékot, valamint a települések összlakosság száma meghaladja az 1500 főt, vagy a közös hivatalhoz tartozó önkormányzatok száma legalább öt.

6.6.2. A nemzetiségek húsz százalékos arányába azon polgárok számíthatók, akik a 2011. évi népszámlálás során valamely nemzetiséghez tartozónak vallották magukat. Az e feltételeknek megfelelő közös önkormányzati hivatal létrehozásához a fentiekben túl szükséges valamennyi érintett képviselő-testület azonos tartalmú és minősített többséggel elfogadott döntése.

A nemzetiségek arányát a népszámlálási adatok alapján kell megállapítani. Az enyhébb feltételek alkalmazását a törvény az önkormányzatokért felelős miniszter jóváhagyásához köti. A miniszter döntése során figyelembe veszi az érintett települések történelmi, gazdasági, kulturális hagyományait is.

6.6.3. Hangsúlyozni szükséges, hogy a fenti szabályok csak a közös önkormányzati hivatallal szemben támasztott követelményeken enyhítenek, és nem adnak arra lehetőséget, hogy az 1500 főt elérő település nemzetiségi összetételére tekintettel önálló hivatal tartson fenn.

6.6.4. A jogalkotó enyhébb feltételek előírásával tekintettel volt arra, hogy az egyes nemzetiségek egy szoros közösséget alkotnak, ezért ezt a lehetőséget azon településeknek kívánja biztosítani, ahol a nemzetiségek aránya ezt indokolja. A történelmi, gazdasági, földrajzi adottságok önmagukban nem elegendőek az enyhébb feltételek (kisebb lakosság szám, kevesebb település) alkalmazásához.

6.7. Társult képviselő-testülettel való összefüggés

6.7.1. Az Mötv. 56. § (1) bekezdése szerint a települési képviselő-testület más települési képviselő-testülettel társult képviselő-testületet alakíthat. A (2) bekezdés alapján a társult képviselő-testület alakítása esetén a képviselő-testületek részben vagy egészben egyesítik a költségvetésüket, közös önkormányzati hivatal tartanak fenn és intézményeiket közösen működtetik. Az Mötv. e rendelkezése a közös önkormányzati hivatal jogintézményére utal, melynek létrehozására és fenntartására részletes szabályokat állapít meg.

6.7.2. Amennyiben a társult képviselő-testület hivatala nem felel meg az Mötv. közös önkormányzati hivatalra vonatkozó szabályainak (járáson belülség, területüket legfeljebb egy település közigazgatási területe választja el egymástól, összlakosságszámuk legalább kétezer fő, vagy a részt vevő települések száma legalább hét), úgy az ott előírtaknak megfelelően átalakítva kell a közös önkormányzati hivatal létrehozásáról az Mötv. 85. § (3) bekezdése alapján az általános önkormányzati választások napját követő hatvan napon belül megállapodni. A megállapodás az önkormányzati választásokat követő év január 1-jén (2015. január 1.) lép hatályba.

6.7.3. A társult képviselő-testület létrehozásának és fenntartásának feltétele a közös önkormányzati hivatal létrehozása, azonban nem szükségszerű, hogy a közös önkormányzati hivatal fenntartásában csak a társult képviselő-testületek vegyenek részt, lehetőség van más önkormányzat bevonására is.

6.7.4. Amennyiben a társult képviselő-testületek közös önkormányzati hivatalának létrehozásánál kijelölés válik szükségessé, a kormányhivatalnak figyelemmel kell lenni arra, hogy a társult képviselő-testület tagjait ne rendelje más-más közös önkormányzati hivatalhoz.

6.7.5. Amennyiben az Mötv. közös önkormányzati hivatalra vonatkozó feltételeinek megfelelő közös önkormányzati hivatalt nem tudnak alakítani, úgy ebben a formában a társult képviselő-testület sem működhet tovább.

Rövidítések jegyzéke

Áht. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény

Ávr. Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet

KEKKH Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala

Mötv. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény

Összeállította: Belügyminisztérium Önkormányzati Módszertani Főosztály, Magyar Államkincstár

Az *Önkormányzati Hírlevél* kiadásáért felel: Dr. Bekényi József, Belügyminisztérium Önkormányzati Módszertani Főosztály

Szerkeszti: az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága

Szerkesztésért felel: Dr. Barabás Zoltán, Belügyminisztérium Önkormányzati Módszertani Főosztály

Szerkesztőbizottság címe: Belügyminisztérium Önkormányzati Módszertani Főosztály Telefon: 06 1 441 1127; e-mail: onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu